

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 20 marca 2023 r.

Poz. 1924

UCHWAŁA Nr XI/27/2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ w BYDGOSZCZY

z dnia 15 marca 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr XLIX/529/2023 Rady Gminy Dobrcz z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków.

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 403 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.), art. 126 i art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy uchwala, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr XLIX/529/2023 Rady Gminy Dobrcz z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków w części dotyczącej zapisów § 8 ust. 2 Regulaminu stanowiącego załącznik do przedmiotowej uchwały, otreści: „Realizacja inwestycji winna nastąpić w roku kalendarzowym, w którym została podpisana umowa o udzielenie przedmiotowej dotacji. W przypadku niezrealizowania inwestycji w ww. terminie, Wójt Gminy Dobrcz składa oświadczenie o odstąpieniu od umowy.”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Dobrcz podjęła w dniu 14 lutego 2023 r. uchwałę Nr XLIX/529/2023 w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 17 lutego 2023 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 15 marca 2023 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Mając na uwadze treść art. 15zxx ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.), w związku z treścią uchwały Nr II/1/2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie obradowania w zdalnym trybie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, Wójt Gminy Dobrcz - Pan Andrzej Berdych oraz Przewodnicząca Rady Gminy Dobrcz - Pani Monika Kuberska, pismem z dnia 8 marca 2023 r. znak RIO-KA-4010-XI-3/2023 zostali zawiadomieni o terminie posiedzenia Kolegium oraz poinstruowani o przysługującym prawie do złożenia pisemnych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 13 stycznia 2023 r., a także o możliwości zdalnego uczestnictwa w posiedzeniu, z czego nie skorzystano.

Rozpatrując sprawę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zważyło, co następuje.

Rada Gminy Dobrcz, działając na podstawie art. 403 ust. 4 i ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) - zwaną dalej POŚ, uchwaliła regulamin

udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków w brzmieniu stanowiącym załącznik do przedmiotowej uchwały - zwany dalej Regulaminem. Z § 2 Regulaminu wynika, że dotacja może być udzielana osobom fizycznym. Zakres podmiotowy obejmuje również osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz działalność rolniczą. Jednostka posiada odpowiednio opinię Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Kolegium Izby wskazuje na zapisy § 8 ust. 2 Regulaminu. Ze wskazanych zapisów wynika, że: "Realizacja inwestycji winna nastąpić w roku kalendarzowym, w którym została podpisana umowa o udzielenie przedmiotowej dotacji. W przypadku niezrealizowania inwestycji w ww. terminie, Wójt Gminy Dobrcz składa oświadczenie o odstąpieniu od umowy."

Przepis art. 403 ust. 4 POŚ przewiduje możliwość finansowania lub dofinansowania z budżetu gminy zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, poprzez udzielenie dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) - zwanej dalej UFP.

Art. 126 UFP określa, że dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz państwowych funduszy celkowych przeznaczone na podstawie ustaw lub umów międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Zgodnie natomiast z art. 127 ust. 1 UFP dotacje celowe są to środki przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, ustawowo określonych zadań realizowanych przez jednostki inne niż jednostki samorządu terytorialnego, bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, zadań agencji wykonawczych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. b UFP, zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym oraz kosztów realizacji inwestycji.

Ustawodawca w wyżej wspomnianych zapisach ustaw POŚ oraz UFP nie dopuszcza możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które zostały poniesione, gdyż wydatek ten miałby charakter refundacji poniesionych kosztów, nie zaś dotacji na realizację zadania. Dopiero po przyznaniu prawa do dotacji można mówić o realizacji zadania publicznego.

Zapisy wprowadzone w przedmiotowej uchwale w § 8 ust. 2 w zdaniu pierwszym dopuszczają sytuację, w której dofinansowaniem mogłyby zostać objęte zadania zrealizowane w okresie poprzedzającym złożenie wniosku i przyznanie prawa do dotacji poprzez podpisanie umowy o finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania publicznego. Można wnioskować, że zapisy zawarte w Regulaminie pozwalają na przyznanie dotacji na refundację wydatków poniesionych przed zawarciem umowy o dotacje, co jest sprzeczne z art. 403 ust. 5 POŚ z związku z art. 126 i art. 127 ust. 1 UFP. Powyższe potwierdza wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2016 r. sygn. akt: II GSK 954/15, wg którego ustawodawca nie dopuszcza możliwości dotowania środkami pieniężnymi -przekazanymi w ramach dotacji celowej - inwestycji z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych przed datą zawarcia umowy dotacyjnej.

Kolegium Izby wskazuje również, że Rada Gminy na podstawie art. 403 ust. 5 POŚ posiada upoważnienie do określenia zasad udzielania dotacji celowej na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które obejmują w szczególności kryteria wyboru inwestycji oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania w drodze uchwały. Ustawodawca nie przypisał radzie kompetencji do kreowania elementów umowy. To organ wykonawczy w oparciu o art. 250 UFP podpisuje umowę z beneficjentem, mając na uwadze treść tegoż przepisu. W związku z tym nie może być w treści badanej uchwały postanowień dotyczących elementów umowy.

Zdaniem Kolegium Izby zapis § 8 ust. 2 zdanie drugie Regulaminu, który brzmi: „W przypadku niezrealizowania inwestycji w ww. terminie, Wójt Gminy Dobrcz składa oświadczenie o odstąpieniu od umowy.”, stanowi przekroczenie kompetencji przez organ stanowiący. Rada Gminy nie ma uprawnień do regulowania treści umowy a tym samym do określenia przesłanek do jej odstąpienia przez Wójta Gminy. Rada Gminy przez zawarcie wyżej cytowanego zapisu narusza uregulowania zawarte w art. 403 ust. 5 POŚ poprzez przekroczenie upoważnienia ustawowego. Kolegium Izby wskazuje, że wykonując swoje kompetencje prawodawcze zawarte w upoważnieniach ustawowych, organy samorządu terytorialnego są obowiązane działać ściśle w granicach tych upoważnień.

Uwzględniając powyższą argumentację, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy podjęło uchwałę jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz